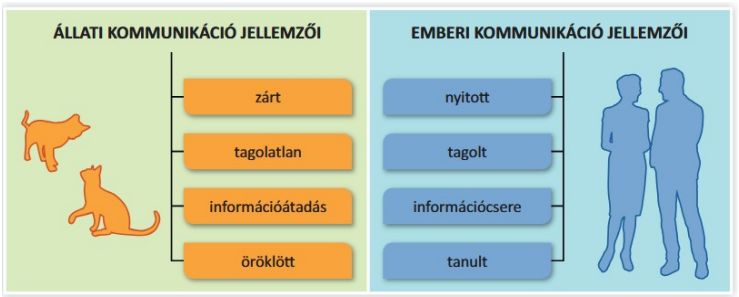
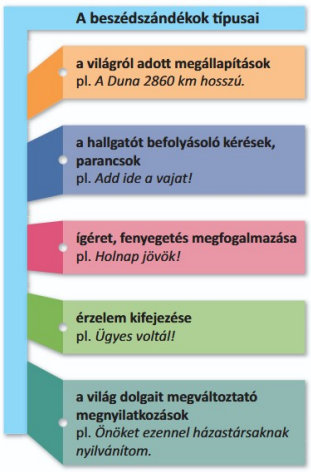
Nyelvtan dolgozat

1. **Ember és nyelv**
   a. **Ember és állati kommunikáció**
      - Az ember:
        - Tagolt
        - Tanult
        - Nyitott
        - Információcsere

   b. **Nyelv és gondolkodás**
      - Nyelvi relativizmus elmélete
        Az anyanyelv befolyásolja a gondolkodást
      - Nyelvi determinizmus elmélete
        Az anyanyelv korlátozza/meghatározza a gondolkodást
   c. **A változó nyelv**
      - A nyelv egy folyamatosan változó mégis állandó rendszer
      - Változhat:
        - szókészlet
        - kiejtés
        - tegezés, általános alany helye
        - helyesírás
        - nyelvtan
      - Állandó:
        - típusa
        - szerkezete
        - szókészlet zöme
2. **Nyelv és identitás**
   a. **Nyelvhasználatot befolyásoló tényezők**
      - Szülők anyanyelve
      - Földrajzi helyzet
      - Vallási, társadalmi csoport
      - Iskolázottság
      - Tömegkommunikáció, média
   b. **Kétnyelvűség**
      2 nyelvet beszél folyamatosan
      Kettős nyelvűzés: a nyelvjárás mellett a köznyelvi változatát is használja az ember a nyelvnek
3. **A beszéd mint cselekvés**
   a. **Jelentése**
      A szavakkal teremteni tudunk. A szavak kijelentések, cselekvést indítanak el.
   b. **Beszédszándékok típusai**
      - a világról adott megállapítások
      - a hallgatót befolyásoló kérések
      - ígéret, fenyegetés megfogalmazása
      - érzelem kifejezése
      - a világ dolgait megváltoztató megnyilatkozások

4. **Nyelvtípusok**
   a. **Agglutináló (ragasztó)**
      - pl.: magyar, finn, japán, török
      - tő előtt és/vagy után álló toldalékok
      - Bizonyos nyelvek a tő előtti toldalékokat (prefixumokat) használják inkább, mások a magyar is – a tő utániakat.
   b. **Izoláló (elszigetelő)**
      - pl.: angol, vietnámi, kínai
      - A szótőben történik változás
      - Elöljárószavak a szótő előtt
      - A szórend meghatározó
   c. **Flektáló (hajlító)**
      - pl.: német, latin, arab
      - Vannak:
        - tőváltozatok
        - elöljárószavak
        - toldalékok
        - nemek
   d. **Inkorporáló (bekebelező)**
      - pl.: eszkimó
      - *A szóköz kapcsolódik a többi szó, egy szóbokrot alkotnak 1 mondat szavai (?)*
      - egyetlen szóba sűrítődik össze a mondatrészek, névmások vagy teljes mondatok jelentése toldalékok és utóragok halmozásával
5. **Nyelvcsaládok, nyelvrokonság**
   a. **Az alapnyelv**
   Olyan ősnyelv, amelyet a nyelvet beszélők az őshazában használnak
   b. **Nyelvrokonság**
   Egy alapnyelvet beszélők csoportja
   c. **Szókészlet**

Idegenszó: más nyelvből átvett szó, hangzásában, toldalékolásában idegennek hatú

Jövevényszó: olyan idegen szó, amely hangzásában, írásképében beilleszkedett a magyarba. Képes magyar toldalékokat is levenni

   d. **Alapszókincs alkotóelemei**

